

**Досвід Юридичної клініки
Донецького національного університету імені Василя Стуса
за напрямом Street Law**

У час активного розвитку інформаційного суспільства сучасна молодь протестує проти класичних форм вивчення права, а саме уважного аналізу нормативно-правової бази, дослідження судової практики тощо. Зважаючи на досить формалізований характер джерел права, зацікавлення молодого покоління своїми правами різко знижується, а це створює негативний вплив на рівень правової свідомості загалом. Пошук доступних форм висвітлення та подачі правопросвітнього матеріалу, пропозиції оптимальних шляхів вирішення важливих соціальних проблем правовими засобами є надзвичайно важливими для захисту молоді та зростання рівня її правової освіченості. Крім того, в умовах сьогодення вагоме значення має превентивна функція права, яка допомагає запобігти виникненню тих чи тих правових конфліктів. Отже, все більшої актуальності набуває техніка викладання правознавства Street Law.

Street Law – це напрям розвитку права, спрямований не на вивчення правових доктрин та приписів, а на фундаментальні принципи та цінності, на яких побудована конституційна демократія; це складні правові конструкції, подані доступною мовою з використанням інтерактивних методів. Така техніка викладання правознавства зародилася 1972 р. в Школі права Джорджтаунського університету (Вашингтон, США). Суть її полягає в тому, що студенти юридичних факультетів або спеціалісти юридичних клінік викладають практично орієнтовані курси права для громадян. Заняття у форматі дискусій чи дебатів проводяться переважно в школах.

Головна мета програми Street Law – покращити правову обізнаність суспільства та посприяти вихованню юристів-професіоналів.

Саме такий напрям правової просвіти обрала Юридична клініка Донецького національного університету імені Василя Стуса, який вже два роки активно розвиває.

Протягом цього періоду Юридична клініка змогла реалізувати низку проєктів та взяти участь у багатьох заходах, спрямованих на популяризацію правової обізнаності молоді, залучення школярів, абітурієнтів та студентів до гострих та надзвичайно важливих правових питань та проблем, серед яких треба назвати: булінг та кібербулінг, безпека в мережі Інтернет, захист від шахрайства в цифровому просторі, фінансова грамотність молодого покоління, захист прав споживачів фінансових послуг та інші.

Окремо варто підкреслити здобутки Проблемної групи у таких проєктах:

– отримання Призу глядацьких симпатій, а саме зустрічі із топ-менеджером банку, у конкурсі з фінансової грамотності для студентів ЗВО «Finteens: покоління фінансово грамотних» (Програма Центру «Розвиток КСВ» та UKRSIBBANK BNP

Paribas Group із залученням студентів до розробки інноваційних матеріалів для батьків з навчання фінансової грамотності дітей, 2020 р.) за інноваційну пропозицію популяризувати актуальні правові теми фінансової грамотності в соцмережі TikTok. Загалом у конкурсі взяло участь 9 команд з різних міст України, але були нагороджені лише 2, зокрема команда Юридичної клініки Донецького національного університету імені Василя Стуса;

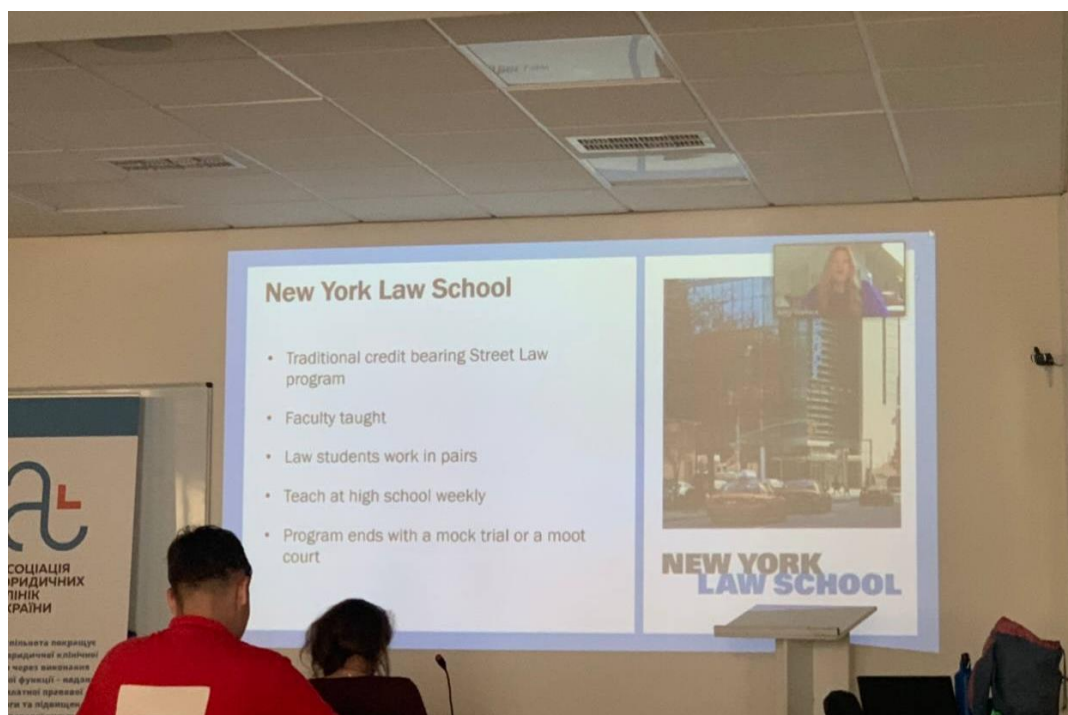
– здобуття перемоги в проєкті «Трансформація фінансового сектора» (Програма USAID з реалізації заходів трансформації та стабілізації фінансового сектора України, 2020 р). У рамках проєкту були розроблені та проведені інтерактивні онлайн-уроки для школярів Вінниччини («Формування податкової свідомості молоді як запорука економічно стабільної держави», «Вміння планувати сімейний бюджет як запорука виховання фінансово грамотної молоді», «Фінансове шахрайство: поняття, види та особливості. Фінансова безпека»). Юридична клініка Донецького національного університету імені Василя Стуса – одна з перших юридичних клінік України, які почали проводити правопросвітницькі заходи для школярів онлайн в умовах карантину задля підвищення рівня їхньої правосвідомості;

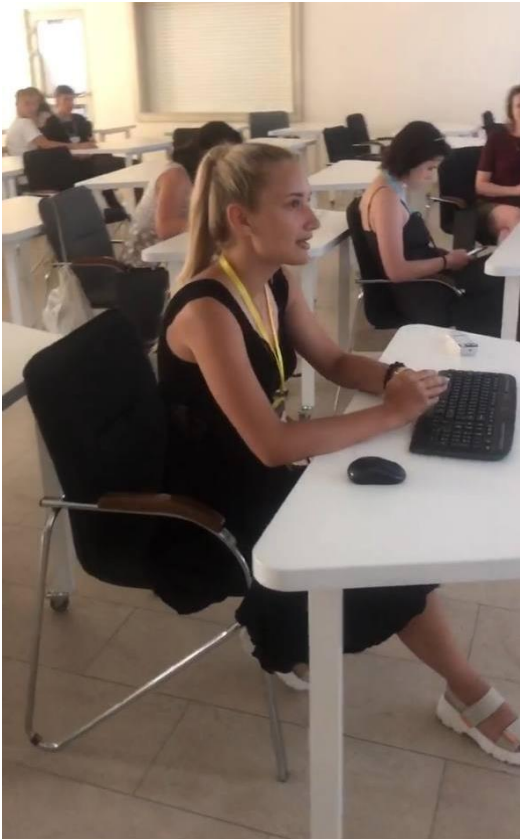
– у 2020-2021 навч. р. така діяльність була продовжена в змішаному режимі. Правоосвітні уроки проводилися як в онлайн-, так і в офлайн-режимі (залежно від епідеміологічної ситуації в країні). Це посприяло тому, що в червні–липні 2021 р. команду Юридичної клініки Донецького національного університету імені Василя Стуса було відібрано для участі у II етапі Фестивалю Street Law (серед 16 юридичних клінік ЗВО України), проведеної за підтримки Асоціації юридичних клінік України, що проводився у Львові в Українському католицькому університеті. Команда презентувала інтерактивні роботи (урок на гру для школярів) на тему «Планування сімейного бюджету». Особливою цінністю участі в цьому заході є те, що в учасників була змога особистої комунікації онлайн з представниками юридичних клінік в США та визначити нові напрями розвитку, інноваційні методи здійснення правопросвітницької діяльності у своїх юридичних клініках.

Юридична клініка ставить перед собою в рамках правопросвітницької діяльності та реалізації напрямку Street Law такі завдання: продовжити співпрацю з Асоціацією юридичних клінік України шляхом участі у різнопланових заходах, зокрема грантах, форумах, фестивалях, тренінгах; розширити коло тих, на кого спрямована правопросвіта, та форм її здійснення; не обмежуватися виключно уроками для школярів, а також організація тренінгів, тимворкінгів для дитячих омбудсменів, шкільного самоврядування; розширити перелік актуальних тем правопросвіти, поглибити уже наявні шляхом розробки нових інтерактивних методів; залучити більшу кількість студентів юридичного факультету до правопросвітніх заходів шляхом проведення квестів, круглих столів, обміну досвідом між студентами різних курсів, дискусій тощо.

Існування такого напрямку правовпроєсвіти для студентів-клініцистів дасть змогу покращити як теоретичні правові знання (юридична термінологія, обізнаність у правах, зміст юридичних документів), так і практичні аспекти надання правової допомоги, удосконалювати навички комунікації, публічного виступу, впевненості, аналітичні здібності тощо.

#FinTeens
ПОКОЛІННЯ ФІНАНСОВО НЕЗАЛЕЖНИХ

CSR
UKRAINE
Create Sustainable Results

UKRSIBBANK
BNP PARIBAS GROUP

СЕРТИФІКАТ

У НОМІНАЦІЇ

ПРИЗ ГЛЯДАЦЬКИХ СИМПАТІЙ

НАГОРОДЖУЄТЬСЯ КОМАНДА

**Юридичного факультету Донецького
національного університету імені Василя Стуса**

МАРИНА САПРИКІНА
Голова правління
Центру «Розвиток КСВ»

ТАРАС ДЕРКАЧ
Координатор Career Hub
Центру «Розвиток КСВ»

ОЛЕКСАНДРА ПРИТУЛА
начальниця Управління з обслуговування
клієнтів UKRSIBBANK BNP Paribas Group

Київ - 2020